

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
PEDAGOGICKÁ FAKULTA

KATEDRA APLIKOVANÉ CHEMIE A UČITELSTVÍ CHEMIE

Pokusy z organické chemie.

Vypracování multimediálního souboru školních experimentů.

Honsová Veronika

Vedoucí diplomové práce: RNDr. Lubomír Svoboda, Ph.D.

2010

Chtěla bych poděkovat především svému vedoucímu diplomové práce panu RNDr. Lubomíru Svobodovi, Ph.D. za jeho čas, trpělivost a cenné rady.

Dále bych chtěla poděkovat paní Ing. Miloslavě Beránkové za její pomoc při filmování pokusů.

V neposlední řadě děkuji všem, kteří mě při tvorbě diplomové práce podporovali.

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci vypracovala samostatně na základě vlastních zjištění a za pomoci uvedené literatury.

V Českých Budějovicích dne 21. 4. 2010

.....

Obsah

Anotace	2
1. Úvod	3
2. Poznávací postupy	4
2.1. Empirické poznávací postupy	7
2.2. Teoretické poznávací postupy	8
3. Materiální prostředky pro výuku chemii	9
3.1. Učební pomůcky	9
3.1.1. Vzorčky přírodnin	9
3.1.2. Chemikálie	10
3.1.3. Přístroje a nářadí	11
3.1.4. Modely	14
3.1.5. Zobrazení	14
3.1.6. Učební pomůcky literární	16
3.2. Zařízení učebny a kabinetu chemie	17
3.2.1. Předměty vybavení učebny a kabinetu	18
3.2.1.1. Laboratorní řád	18
3.2.1.2. Pokyny pro hlášení požáru	20
3.2.1.3. První pomoc	20
4. Cíl práce	22
5. Postup tvorby video-databáze	23
5.1. Kritéria výběru pokusů	23
5.2. Pořízení videozáznamu	24
5.3. Střih	25
5.4. Tvorba webových stránek	26
6. Výsledky	30
6.1. Příprava bromethanu	31
6.2. Stanovení silic destilací s vodní parou	34
6.3. Příprava ethylformiátu	37
6.4. Příprava fluoresceinu	40
6.5. Chromatografie na sloupci	42
6.6. Chromatografie na tenké vrstvě	45
6.7. Příprava acetylsalicylové kyseliny	48
6.8. Stanovení lipidů přímou extrakcí	51
7. Diskuse a závěr	54
8. Příloha - Pracovní list	57
8.1. Pracovní list k pokusům z chemie	57
8.2. Pracovní list k pokusům z chemie - řešení	60
9. Literatura	63

Anotace

„Organická chemie“ je pátou částí internetové video-databáze chemických pokusů. Celkem je v diplomové práci prezentováno osm pokusů (na internetu od května 2010). Součástí didaktického zpracování jsou video-záznamy, návody a principy úloh. Možnosti využití ve výuce naznačují otázky a úkoly.

<http://home.zf.jcu.cz/public/departments/kch/didaktika/didaktika.htm>

KLÍČOVÁ SLOVA

Studijní motivace, výuka, e-learning, chemické pokusy.

SUMMARY

“Organic chemistry” is the fifth part of web-based database of chemical experiments. Eight experiments are presented in total in the diploma paper (on internet from May 2010). Didactic elaboration includes clips, instructions and principles of experiments. Teaching applications are suggested by questions and tasks.

<http://home.zf.jcu.cz/public/departments/kch/didaktika/didaktika.htm>

KEYWORDS

Motivation to study, education, e-learning, chemical experiments.

Diplomová práce obsahuje utajované skutečnosti.

Z tohoto důvodu je plné znění obsaženo pouze v archivovaném originále uloženém v Akademické knihovně JU.

Veronika Honsová
autorka diplomové práce

RNDr. Lubomír Svoboda, Ph.D
vedoucí diplomové práce
katedra aplikované chemie a učitelství chemie

Prof. Ing. Martin Křížek, CSc.
vedoucí katedry aplikované chemie